

BUKA - JAVNOZDRAVSTVENI PROBLEM

Autori: Aleksandar Stojanović, dr.med.spec.epidemiolog
Elvis Ciliga, dipl.ing.strojarstva

Svijet u kojem živimo sve je zagađeniji, svjesni smo štetnih čestica u zraku, problema automobilskih ispušnih plinova i drugih izvora onečišćenja. Ono o čemu rijetko tko razmišlja je **zagađenje bukom**.

Intenzivnim razvojem ljudskog društva **povećava se nivo buke**, tako da buka postaje važan okolišni čimbenik od javnozdravstvenog značaja. Dolazi do sve veće potrebe javnozdravstvenih radnika za **prepoznavanjem štetnog utjecaja buke** na zdravlje stanovništva.

" U prosječnom uredu buka se penje do 85 decibela, što je kao da cijeli dan pokraj vas zuji usisavač ! "

Prema procjenama oko 20% stanovništva EU izloženo je prekomjernim razinama buke.

Vizija EU-a do 2020. godine je sačuvanje mirnih područja i prevencija svih štetnih utjecaja buke, a cilj je da **nitko ne bi smio biti izložen prekomjernim razinama buke**.

" Stišajte sve ! Buka oštećuje srce i želudac, a gasi libido."

Buka je svaki neželjeni zvuk koji ugrožava ljudsko zdravlje.

Ljudi su sve više svakodnevno izloženi okolišnoj buci posebno u gradskim područjima (buka prometa).

Buka je subjektivan osjećaj i velike su razlike u osjetljivosti.

Čovjek nema sposobnost privikavanja na trajno povišen zvučni podražaj.

Prvo oštećenje javlja se kod osjeta visokih tonova, a

kasnije postepeno kod srednjih i nižih tonova.

Štetni utjecaji mogu imati auditivne simptome (zaglušenos, šum, neugodna bol, gubitak sluha, vrtoglavica, „zvonjava“ u ušima) i neauditivne simptome (reakcija endokrinološkog i autonomnog živčanog sustava uz lučenje hormona stresa).

To sve utječe na rad srca, krvožilnoga, probavnoga i imunološkog sustava, na povećanje kolesterola, triglicerida i krvnoga tlaka.

Kasnije dolazi do poremećaja sna i psiholoških promjena, smanjenja apetita i seksualnih funkcija.

"KOME SMETA BUKA, NEKA PRODA STAN !"

✍ - Od 2000 god. Služba za zdravstvenu ekologiju ZZJIZ osposobila se opremom i osobljem za poslove akustičkih mjerenja (Ovlaštenje Ministarstva zdravstva za obavljanje mjerenja i predviđanja buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave).

Dugi niz godina obavljamo poslove za potrebe privrede, inspekcijских službi, turističko-ugostiteljskog sektora, izrade podloge za procjene SUO, privatne osobe.

- Od 2007 god. akreditirani smo od strane HAA prema normi HRN EN ISO/IEC 17025.

- Od 2008 god.akreditirani smo za akustička ispitivanja buke okoliša prema metodama:

- HRN ISO 1996-1:2004 - Akustika -Opis, mjerenje i utvrđivanje buke okoliša
1.dio: Osnovne veličine i postupci utvrđivanja (ISO 1996-1:2003)

- HRN ISO 1996-2:2008 - Akustika -Opis, mjerenje i utvrđivanje buke okoliša
2.dio: Određivanje razina buke okoliša (ISO 1996-2:2007)

- 2008 god.uspjешно smo prisustvovali međunarodnim međulaboratorijskim mjerenjima buke u Sloveniji.

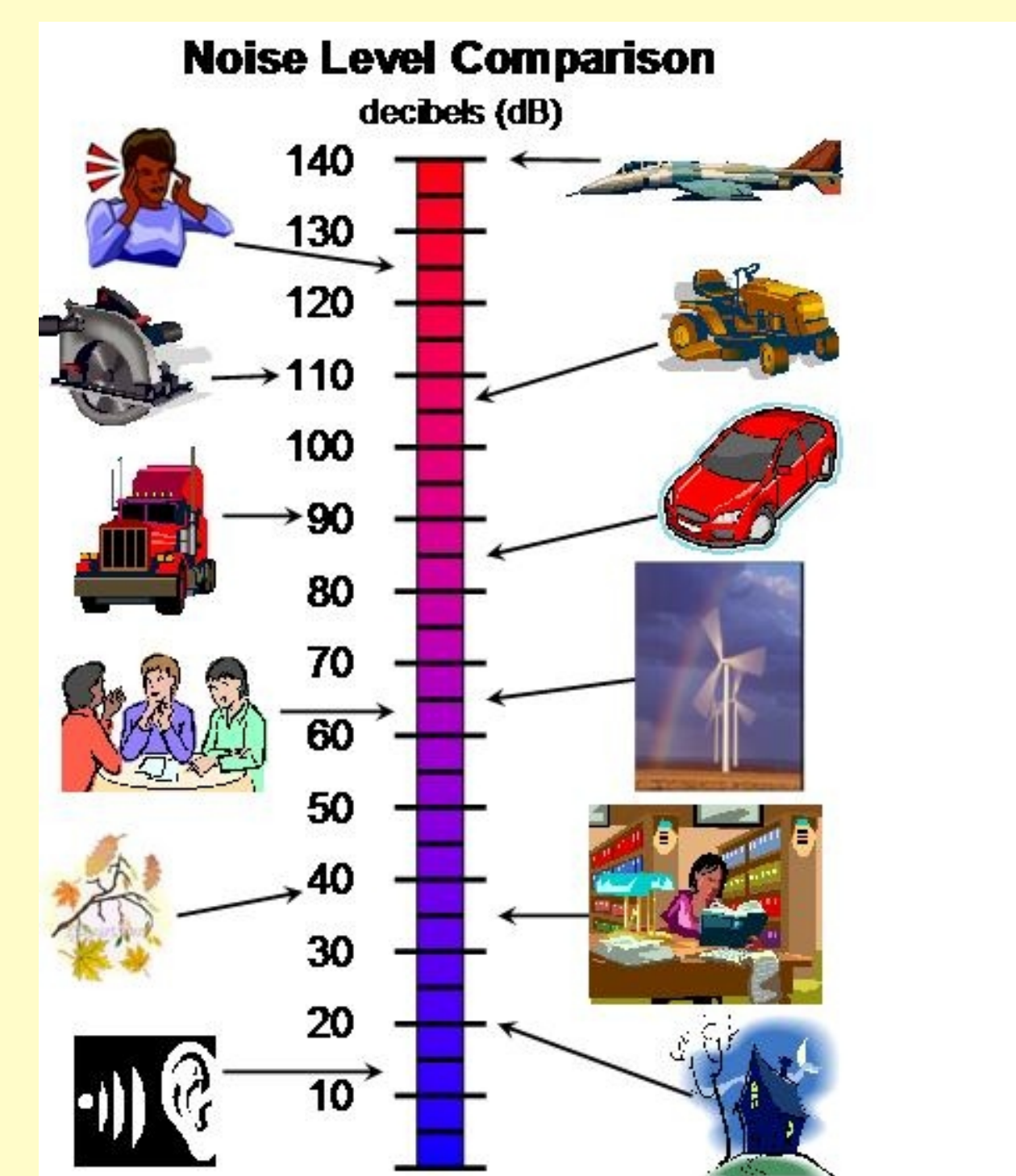
- Prema zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17025 provodimo:

- uz obvezu stalne stručne edukacije

- provodimo umjeravanje sa zvučnim umjerivačem prije i nakon svakog seta mjerenja.

Zaštitom od buke bave se različiti profili stručnjaka, čiji krajnji rezultat nije prevencija nego donošenje mjera za zaštitu od buke.

Postoji zakonska regulativa više ministarstava koja nije međusobno dovoljno usklađena.

Za samu tehničku provedbu mjerenja buke koristimo slijedeću osnovnu mjernu opremu:

- Modularni prijenosni zvukomjer tip 2260 Investigator proizvođača Brüel & Kjaer
- Zvučni umjerivač proizvođača Brüel & Kjaer tip 4231
- Mjerni mikrofonski uložak proizvođača Brüel & Kjaer tip 4189

Pomoćna mjerna oprema:

- Oprema za mjerenja meteo parametara na visini od 10 m tzv."Meteorološki stup"
- Termo-higrometar TESTO
- Termo-anemometar TESTO

Prijenosno računalo s programom za prijenos i obradu podata

Mali broj javnozdravstvenih ustanova u svojoj djelatnosti bavi se problemima zaštite, praćenja i određivanja razine buke.

Zbog aktualnosti teme nameće se potreba praćenja provođenja nadzora, mjera zaštite i aktivnog uključivanja javnog zdravstva u upoznavanje stanovništva sa posljedicama štetnosti kod izloženosti prekomjernoj razini buke.

